

1.2. A kedvezményes kárrendezés a törvény 1.§ (1)-(2) bekezdéseiben rögzített esetekre és feltételekkel vehető igénybe:

1. § (1) A törvény hatálya azokra az ügyletekre terjed ki, amelyeknél az ügyfél jognyilatkozata a kibocsátó - a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti - kapcsolt vállalkozásának minősülő, e törvény hatálybalépésének napján felszámolás alatt álló befektetési szolgáltató által értékesített kötvény (a továbbiakban: kötvény) vásárlására irányult, és amelynél az ügyfél az ellenérték-fizetési kötelezettségének eleget tett, és értékpapírszámláján kötvény került jóváírásra, függetlenül attól, hogy a kibocsátás vagy a jogügylet érvényesen létrejött-e, illetve teljesedésbe ment-e. A törvény hatálya azon befektetési szolgáltatóval szemben fennálló követelésekre terjed ki, amely befektetési szolgáltató felszámolását a bíróság e törvény hatálybalépését megelőző évben jogerősen elrendelte, és a felszámolási eljárás 2016. február 15-ig jogerősen nem zárult le.

(2) Az (1) bekezdésen túl e törvény hatálya kiterjed azokra az ügyletekre is, amelyeknél az ügyfél jognyilatkozata nem kötvény vásárlására irányult, de értékpapírszámláján kötvény került jóváírásra.

A ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ z ■■■■■-vel 2009. évben befektetési szolgáltatások nyújtására kötöttem szerződést, amelyet a 2. számú mellékletként csatolt szerződésekkel és 2015.02.26.-2016.03.31. napjai közötti számlakivonattal, 2016.04.26-i egyenlegközlővel igazolok. A ■■■■■ ■■■■■ a 2007. évi CXXXVIII.tv. (Bsz.) hatálya alá tartozó befektetési szolgáltató, amely a Bsz. 5.§ (1) bekezdésben írt szolgáltatásokat az állami pénzügyi felügyelet engedélyével teljes körűen jogosult volt nyújtani. A szolgáltatónál ügyfélszámlával és értékpapírszámlával rendelkeztem, a befektetési tevékenységem során külföldi részvényeket vásároltam, illetve értékesítettem, amelyekhez a szolgáltató 2015. március 5. napján elrendelt felszámolása miatt a mai napig nem jutottam hozzá. Valószínűsíthető, hogy a részvényeket később sem kaphatom meg, csak a helyettük járó részleges kártérítést, mivel a ■■■■■ ■■■■■ külföld partnerei, a ■■■■■ ■■■■■ és ■■■■■ ■■■■■ nem hajlandók az ügyfelek által vásárolt külföldi értékpapírokat kiadni, állításuk szerint azok a ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■-vel szembeni valamennyi követelésük biztosítékeként szolgálnak. A ■■■■■ ■■■■■ a Bsz. szerinti befektetési szolgáltató, 2015. évben elrendelték felszámolását, amely 2016. február 16-án is folyamatban volt. Ezen körülmények alapján a befektetési szolgáltatók csődje miatt károsultak szélesebb csoportjába tartozok, az ügyem azonos szabályozási koncepció alá tartozik azokéval, akiknek befektetéseire a 2015. évi CCXIV. törvénybe foglalt állami beavatkozás kiterjed.

E körben utalni kívánok a IV/01635/2015. számú ügyben hozott 32/2015. (XI.19.) AB határozat [52] bekezdésében kifejtett alkotmánybírósági álláspontra, amely a személyes érintettséget a ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ károsult ügyfelei tekintetében azonos ténybeli alapok mellett megállapította:

„[52] 2.2.5. A magánszemély indítványozók valamennyien egy, a Tv. hatálya alá nem tartozó befektetési szolgáltató ügyfelei, érintettségüket az indítványhoz csatolt egyenlegközlőkkel, számlakivonatokkal illetve szerződéssel igazolták. A Tv. támadott, 1. §-ába foglalt rendelkezés a tv. hatályát állapítja meg, és ez nem terjed ki az indítványozókkal kapcsolatban álló befektetési szolgáltatóra. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy egy adott, valamely előnyt juttató jogszabály személyi hatályával összefüggésben a hátrányos megkülönböztetés sérelmét az a homogén csoportba tartozó jogalany is állíthatja, akire az adott jogszabály hatálya csak közvetve terjed ki. Alaptörvény-ellenes diszkrimináció ugyanis azáltal is megvalósulhat, hogy a jogalkotó meghatározott személyeket – kifejezett rendelkezéssel vagy hallgatással – kizár egy adott jogszabály alkalmazásából (a jogszabály által nyújtott előnyökből). Az ezzel ellenkező értelmezés nem állna összhangban az Alaptörvény XV. cikke által biztosított jogegyenlőség követelményével és az alapjogi sérelmek orvoslása érdekében intézményesített alkotmányjogi panasz céljával. Amennyiben az alapul fekvő norma alkotmányossági vizsgálatától az Alkotmánybíróság elzárkózna, a diszkrimináció alaptörvényi tilalma kiüresíthetővé válna. Az Alaptörvény XV. cikkének vonatkozásában az indítványozók jogsérelmét éppen az eredményezheti, hogy a Tv. által biztosított kedvezőbb feltételek és körülmények nem terjednek ki az azonos, vagy hasonló helyzetűnek állított más személyekre. Ennek alapján a Tv. hatályát meghatározó 1. §-a tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította az indítványozóknak az Abtv. által megkövetelt személyes, közvetlen és aktuális érintettségét.

A korábbi alkotmánybírósági álláspont alkalmazhatóságát indokolja, hogy a 2015. évi CCXIV. tv. 20.§-21.§-aiból megállapítható, hogy az érintettek köre részben azonos az Alkotmánybíróság által megsemmisített 2015. évi XXXIX. tv-ben megjelölt kedvezményezetti körrel, a törvény indokolása maga is hivatkozik arra, hogy az új jogszabály elfogadását az idézett alkotmánybírósági döntés tette szükségessé:

Jelen törvény kereteit az Alkotmánybíróság IV/1635/2015. határozata határozta meg, mely több szempontból iránymutatásul szolgált a jogalkotó kárrendezési lehetőségeinek korlátaival kapcsolatban. A döntés következményeként többek között az alanyi kört meg kell változtatni, a káron szerzés tilalma alapján a már kifizetett hozammal tételesen el kell számolni, a kárrendezés mértékét újra kell szabályozni.” Álláspontom szerint ügyemnek a törvényben szabályozott esetkörrel való jelentős hasonlósága és időbeli egybeesése megalapozza az alkotmányjogi panasz benyújtásának lehetőségét. A törvény előtti egyenlőséghez fűződő alapjog sérelme az állami intézkedés újraszabályozása során is bekövetkezett, mert a jogalkotó a méltányossági alapú („ex gratia”) juttatások jogosulti körének meghatározásakor a mérlegelési jogával önkényesen élt, a pozitív diszkrimináció indokaként megjelölt „homogén csoportképző ismérvek” alapján nem kezelte a potenciális érintettek szélesebb körét egyenlő méltóságú személyként.

1.3. A jogszabállyal az érintett „homogén csoportba” tartozás kritériumainak való megfelelés nem csak a korábbi alkotmánybírósági iránymutatásból következik, hanem a törvény céljából és indoklásából is közvetlenül levezethető. A 2015. évi CCXIV. tv. indoklásából kitűnik, hogy a károkozás esetében is ugyanazokra az okokra vezethető vissza, mint a preferált csoport esetében, vagyis arra, hogy a befektetési szolgáltatók visszaéltek a pénzügyi közvetítő rendszerbe vetett befektetői bizalommal, amelyet a szabályozott piaci szereplői státusz biztosított számukra:

„A törvény értelmében azokra a károsultakra terjedhet ki a kárrendezés, akik olyan befektetési szolgáltatókkal álltak kapcsolatban, akik a bróker jellegű, a szabályozott piaci szereplői státuszt kihasználva, a cégcsoport tagja által kibocsátott, tehát mintegy „saját” kötvénnyel okoztak kárt a befektetőknek, csorbítva ezzel a pénzügyi szektorral szemben fennálló közbizalmat.

A befektetői bizalom alapja, hogy a befektetők okkal bízhattak abban, hogy a szigorú jogi szabályozás és a gondos tőkepiaci felügyelet mellett az értékpapírban megtestesülő befektetéseik biztonságban vannak, csak a szükségszerűen jelen lévő kibocsátói kockázatokat kell figyelembe venniük, nem kell számolniuk azzal, hogy a befektetési szolgáltató a vagyoni helyzete, illetve az általa nyújtott szolgáltatások jellemzői tekintetében megtévesztően jár el.

Esetemben a szabályozott piaci státuszba vetett bizalom alapja az (csakúgy, mint a kötvényvásárlók esetén) hogy a pénzem értékpapírban áll, amelyet a befektetési szolgáltató értékpapírszámlán tart nyilván, a jogviszonyhoz kapcsolódóan a szolgáltató rendelkezésére bocsátott szabad pénzeszközök pedig ügyfélszámlán kerülnek elhelyezésre:

Tpt. 140. § (1) Az értékpapír-tulajdonos részére értékpapírszámlát a befektetési vállalkozás, a Magyar Államkincstár, az árutőzsdei szolgáltató, a hitelintézet, a befektetési alapkezelő, a 335. §-ban meghatározott személyek tulajdonában álló értékpapírról értékpapírszámlát a központi értéktár vezet (a továbbiakban együtt: számlavezető).

(2) Értékpapírszámla-szerződéssel a számlavezető kötelezettséget vállal arra, hogy a vele szerződő fél (számlatulajdonos) tulajdonában álló értékpapírt a számlavezetőnél megnyitott értékpapírszámlán nyilvántartja és kezeli, a számlatulajdonos szabályszerű rendelkezését teljesíti, valamint a számlán történt jóváírásról, terhelésről és a számla egyenlegéről a számlatulajdonost haladéktalanul értesíti.

Tpt. 142. § (1) Az értékpapírszámlán végrehajtott műveletről a számlavezető a művelet napján visszaigazolást állít ki és azt az üzletszabályzatában meghatározott módon megküldi a számlatulajdonosnak. A számlavezető az értékpapírszámla forgalmáról és egyenlegéről a számlatulajdonos kérésére haladéktalanul számlakivonatot állít ki.

(2) A számlakivonat az értékpapír tulajdonjogát harmadik személyek felé a kiállítás időpontjára vonatkozóan igazolja. A számlakivonat nem ruházható át és nem lehet engedményezés tárgya.

Tpt. 147. § (1) A befektetési vállalkozás, a hitelintézet és az árutőzsdei szolgáltató - a 148. §-ban foglalt eset kivételével - ügyfélszámlát vezet. Az ügyfélszámlán kell nyilvántartani a számlatulajdonost megillető bevételt, és az ügyfélszámláról kell teljesíteni a számlatulajdonost terhelő kifizetést. Az ügyfélszámlán elkülönítetten kell nyilvántartani az azonnali, illetve az opciós és határidős ügyletekből eredő követeléseket és kötelezettségeket. A befektetési vállalkozás köteles ügyfélszámla-szerződést kötni azzal az ügyféllel, akinek a megbízásából portfóliókezelést, letéti őrzést vagy letétkelést végez.

(2) A befektetési vállalkozás, a hitelintézet és az árutőzsdei szolgáltató az ügyfelek tulajdonát képező ügyfélszámla-állományt - ha e törvény másként nem rendelkezik - letéti számlán köteles elhelyezni.

A befektetési szolgáltatónak az értékpapírok tulajdonosonként, elkülönítetten való nyilvántartására vonatkozó kötelezettsége és az állami felügyelet okán megalapozottan bízhatnak a befektetők, hogy a számlakivonat szerinti értékpapírjaik, pénzeszközeik hiánytalanul megvannak, a tulajdonukat képezik és azok felett rendelkezni csak maga a tulajdonos jogosult, a befektetési szolgáltató azt sajátként nem kezelheti, kizárólag a tulajdonos jogosult azok felett rendelkezni, illetve a befektetési szolgáltató azokat csak a vele kötött szerződés előírásai szerint használhatja fel. Alappal bízhattam abban, hogy ezek a törvényi garanciák a ■■■■■ és a közöttem fennálló jogviszonyban is érvényesülnek, tehát nem fordulhat elő az a végül mégis bekövetkezett helyzet, hogy a ■■■■■ más ügyfeleit ért veszteségek fedezetéül szolgálnak majd a tulajdonomat képező értékpapírok és számlapénz. Amikor a 2015. évben több befektetési szolgáltató fizetéképtelenné vált, azzal a szabályozott piaci szolgáltatóknál elhelyezett értékpapírok feltétlen meglétébe és a tulajdonos részére való kiszolgáltatásukba vetett bizalom rendült meg. Ez a bizalom független az értékpapír fajtájától és attól is, hogy az értékpapír kibocsátója és forgalmazója között milyen kapcsolat áll fenn.

1.4. Összefoglalva: A fizetéképtelenné vált befektetési szolgáltatók károsultjai vonatkozásában a pozitív diszkriminációt megalapozó legfőbb homogén csoportképző ismérv az állam által szabályozott és felügyelt pénzügyi rendszer stabilitásába vetett közbizalom, a törvény indokolása szerint ennek helyreállítása a cél az utólagos, egyszeri és kivételes állami beavatkozással:

„Jelen törvénynek nem célja, hogy ezen pénzügyi szereplők vonatkozásában plusz garanciákat alakítson ki, az aktuális feladat a tőkepiaci szektorba fektetett bizalom helyreállítása, amely úgy érhető el, ha a jogalkotó biztosítja azt, hogy a károsultak egyszerűbb igényérvényesítési lehetőséggel, gyorsan és kiszámítható módon jussanak hozzá ahhoz a pénzösszeghez, amely kárukat enyhíteni tudja.”

A fentiek alapján a homogén szabályozási csoportba tartozó személyként alkotmányjogi panasz keretében kérhetem a jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatát és megsemmisítését arra hivatkozva, hogy a homogén csoportból önkényes, és a nagyobb jogegyenlőség elérését nem eredményező szempont szerint emelte ki az általa preferálni kívánt csoportot.

2. A támadott jogszabályhely alaptörvény-ellenessége

2.1. A károsult befektetők közötti önkényes szempontok szerinti különbségtétel a törvény céljával ellentétben a pénzügyi közvetítő szektor stabil működésébe vetett közbizalmat csökkenti, ha a befektetők azt tapasztalják, hogy a méltányossági kárrendezésre nem azonos módon és releváns szempontok alapján kerül sor mindazon személyek esetében, akik károsodása összefüggésben áll az állami felügyelet korábbi nem kellően hatékony működésével. A 2015. évi CCXIV. tv. indokolása részletesen tartalmazza az kedvezőbb feltételekkel történő kárrendezésre való kiválasztás okait:

„Az Alkotmánybíróság döntésére figyelemmel a kárrendezésre jogosultak körének meghatározása homogén csoportképző ismérvek alapján történhet.

Jelen törvény homogén csoportként azon károsultakra vonatkozóan biztosítja a kárrendezés lehetőségét, akik olyan befektetési vállalkozásokkal álltak kapcsolatban, akik a bróker jellegű, a szabályozott piaci szereplői státuszt kihasználva, a cégcsoport tagja által kibocsátott, tehát mintegy „saját” kötvénnyel okoztak kárt a befektetőknek, csorbítva ezzel a pénzügyi szektorral szemben fennálló közbizalmat.

A jogalkotó nem kívánja átvállalni a kibocsátói kockázatot, hiszen az a normál tőkepiaci viszonyok mellett is fennáll, kizárólag eseti jelleggel kíván segítséget nyújtani azoknak a károsultaknak, akik olyan befektetési szolgáltatók áldozataivá váltak, akik visszaéltek bróker jellegükkel, és így juttatták tőkéhez kapcsolt vállalkozásaikat.

A jogalkotó a pozitív diszkrimináció alanyaként való kiemelését kettős feltételként fogalmazta meg, egyrészt kiemeli a károsultak közül kötvénnyel rendelkező befektetőket (ide sorolva azokat is, akik eredeti szándékuk ellenére jutottak más pénzügyi instrumentum helyett ehhez az értékpapír-fajtához), további feltétel, hogy ez a forgalmazóval azonos cégcsoportba tartozó kibocsátó kötvénye legyen („saját” kötvény). A méltányossági alapú beavatkozást a jogalkotó szerint tehát az a körülmény alapozza meg, hogy a forgalmazó szabályozott piaci státusza adott lehetőséget a megtévesztésre alkalmas látszat keltésére, mintha a kibocsátóra is kiterjedne a szabályozott piaci állami felügyelet, így az ilyen kötvény vásárlása biztonságos befektetésnek számít. Az indokolás szerint ezzel a látszattal visszaélve juttatta tőkéhez a kötvény forgalmazója a saját kapcsolt vállalkozását.

2.2. Az indokolásában sugalmazottakkal szemben nem volt jogellenes vagy megtévesztő sem a forgalmazó célja (a kapcsolt vállalkozás tőkéhez juttatása), sem pedig annak módja, az ilyen módon kivitelezett tőkegyűjtés szokásos gyakorlatnak számít és a pénzügyi felügyelet tudtával és engedélyével történik. A [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] 50 milliárd forint keretösszegű kibocsátási programjának alaptájékoztatója (3. számú melléklet) is feltünteti a PSZÁF engedély határozatszámát, és a pénzügyi felügyelet a kötvény kibocsátását, forgalomba hozatalát nem hagyta volna jóvá, ha bármilyen jogszabályi akadályt észlel. Azok a befektetők, akik szándéka eredetileg is kötvény vásárlására irányult, semmilyen szempontból nem voltak megtévesztve, befektetői döntésüket annak ismeretében hozták meg, hogy az értékpapír megvétele előtt kapott írásbeli tájékoztatók minden szükséges információt és figyelmeztetést tartalmaztak a jogszabályban előírt részletességgel. Ismert volt, hogy a forgalmazó a kapcsolt vállalkozása kötvényeit árulja és az is, hogy a kibocsátó fizetéképtelensége esetén a BEVA helyállására nem kötelezett.

2.3. A Tpt. a kötvényre, illetve és a részvényre vonatkozóan az alábbiakat rögzíti:

„Tpt. 5.§ 57. hitelviszonyt megtestesítő értékpapír: minden olyan értékpapír, amelyben a kibocsátó (az adós) meghatározott pénzügyösszegnek a rendelkezésére bocsátását elismerve arra kötelezi magát, hogy a pénz (kölcson) összegét, valamint kamatozó értékpapír esetén annak meghatározott módon számított kamatát vagy egyéb hozamát (a továbbiakban együtt: kamat), illetőleg az általa vállalt egyéb szolgáltatásokat az értékpapír birtokosának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetve teljesíti.

Tpt. 12/B. § (1) A kötvény névre szóló, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amely lejárat nélküli vagy - jogszabály által megszabott keretek között - lejáratral rendelkezik. A kötvényben a kibocsátó (az adós) arra kötelezi magát, hogy az ott megjelölt pénzügyösszegnek az előre meghatározott kamatát vagy egyéb jutalékait, valamint az általa vállalt esetleges egyéb szolgáltatásokat (a továbbiakban együtt: kamat), továbbá a pénzügyösszeget a kötvény mindenkorai tulajdonosának, illetve jogosultjának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti és teljesíti.

Tpt. 5.§ (1) 119. pont. tagzási jogokat megtestesítő értékpapír: minden olyan értékpapír, amelyben a kibocsátó meghatározott pénzügyösszeg, illetve pénzben meghatározott nem pénzbeli vagyoni érték tulajdonba vételét elismerve arra kötelezi magát, hogy az értékpapír birtokosának meghatározott szavazati, vagyoni és egyéb jogokat biztosít.

A közgazdaságtan tudománya a részvény és a kötvény meghatározását is ugyanezen lényeges közös tulajdonság – a tőkeszerzési cél – kiemelésére alapítja:

A részvény:

„Részvényt részvénytársaság bocsát ki általában annak érdekében, hogy a vállalkozás a finanszírozásához vissza nem fizetendő forrásokhoz jusson a befektetőktől.”

(Gyulai-Illés-Paróczai-Sándorné – Pénzügyi ismeretek (Perfekt kiadó, 2009), 7.4. A részvény, 130. oldal)

A kötvény:

„Kibocsátásukat eltérő célok vezérlik, azonban a kibocsátók közös motívuma a tőkeszerzés.”

(Gyulai-Illés-Paróczai-Sándorné – Pénzügyi ismeretek (Perfekt kiadó, 2009), 7.5. A kötvény, 136. oldal)

„Kibocsátásának célja lehet költségvetési hiány finanszírozása, beruházási cél megvalósítása, vagy egyszerűen csak a finanszírozási forrás szerzése a megcélzott piacról,…” (Gyulai-Illés-Paróczai-Sándorné – Pénzügyi ismeretek (Perfekt kiadó, 2009), 7.5. A kötvény, 137. oldal)

A kötvénynek definíció szerint ugyanaz az a célja, mint a részvénynek, vagyis, hogy általa a kibocsátó tőkéhez jusson, mint ahogyan minden értékpapír kibocsátására ennek érdekében kerül sor. A befektetés gyűjtőfogalom, a hitel nyújtása mellett (kötvényvásárlás) magába foglalja a tulajdonrészszerzést (részvényvásárlást) is. A pénzügyi rendszer stabilitásának alapfeltétele egy likvid tőkepiac, ahonnan olcsón és gyorsan juthatnak forráshoz a vállalkozások. A vállalatok tartós forráshoz a tulajdonosok (alapításkor rendelkezésre bocsátott eszközök, tőkeemelés, tagi hitel), a pénzintézetek (hitel) és a befektetők által (kötvény és részvények) jutnak. Az, hogy egy cég mikor melyik eszközzel él, az függ az aktuális forrásösszetételétől és a rendelkezésre álló piaci forrás elérhetőségétől, beszerzésére fordítandó idejétől, költségétől. E vonatkozásban a jegyzett tőke emelése, a készletértékesítés, a hitelfelvétel, a kötvénykibocsátás vagy részvénykibocsátás nem jobb vagy rosszabb, kerüendő/preferálandó megoldás, hanem egyazon célt szolgáló, egymást kiegészítő eszközök.

2.4. A befektetők és a forrást igénylő vállalkozások egymásra találását, a tőke hatékony allokációját a pénzügyi közvetítő rendszer biztosítja, melynek kulcsszereplői a befektetési vállalkozások:

„Bsz. 4.§ (2) 10. befektetési vállalkozás: az, aki e törvény szerinti, tevékenység végzésére jogosító engedély alapján, harmadik személy részére, ellenérték fejében, rendszeres gazdasági tevékenysége keretében befektetési szolgáltatást nyújt vagy befektetési tevékenységet végez, ide nem értve a 3. §-ban meghatározottakat”

Bsz. 7. § (1) Befektetési szolgáltatási tevékenységet - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - csak befektetési vállalkozás és hitelintézet végezhet.

(2) Befektetési szolgáltatási tevékenység az e törvényben és külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén kezdhető meg és folytatható.

Bsz. 8. § (1) Befektetési szolgáltatási tevékenység és kiegészítő szolgáltatás - a (2)-(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a Felügyelet engedélyével végezhető, illetve nyújtható.”

Szükségképpen minden befektetés kockázattal jár, elvárható, hogy a befektető a döntése meghozatala előtt azokat megismerje és mérlegelje. Az állam a pénzügyi közvetítő rendszer jogi szabályozásával, a felügyelet megfelelő működtetésével a tőkepiac hatékony működését azzal segíti elő, hogy a tipikus kockázatok egy részének feltárását, osztályozását és korlátok közé szorítását a befektetési szolgáltatók az értékpapírok forgalomba hozatalát megelőzően elvégzik, a befektetők ezzel már nem kell foglalkozzanak. A befektetők az üzleti kockázatukat az egyes értékpapírok tipizáltságából eredően könnyebben mérlegelhetik, illetve azokról a befektetési szolgáltatótól részletes, jogszabályban kötelezően előírt tartalmú és a valóságnak megfelelő tájékoztatást kell kapjanak. Az értékpapírok kibocsátásának előzetes engedélyhez kötöttsége biztosítja, hogy a piacra kerülés előtt azon körülmények feltárása, kiszűrése, ellenőrzése megtörténjen, amelyek vizsgálatára az egyéni befektetők megfelelő intézményi háttér és szakértelem hiányában önállóan nem képesek. Amennyiben az állami szabályozás eszközei a funkciójukat ellátják, úgy a befektetők feltételezhetik, hogy az engedéllyel rendelkező befektetési vállalkozások a jogszabályokkal összhangban működnek, az általuk kínált értékpapírok kibocsátása, forgalmazása (illetve nyilvános forgalomba hozatala) ellenőrzött körülmények

között, a Bszt. Második Részében írt garanciális szabályok betartásával történt. A befektetői bizalom abban nyilvánul meg, hogy a befektetés kockázata a pénzügyi instrumentum (legyen az bankbetét, kötvény, részvény, stb.) implicit kockázatára korlátozódik és szabályozási, ellenőrzési, illetve rendszerszintű kockázatra nem kell számítani.

2.5. A kötvény és a részvény közötti jellemző különbség, hogy a kötvény esetében a tőkejuttatásra hitelviszony, míg a részvény esetében tagsági viszony keretében kerül sor. A jogalkotói pozitív diszkrimináció deklarált célja szempontjából azonban ez az eltérés nem bír jelentőséggel, ezért a károsult kötvény- és részvénytulajdonosok eltérő kezelését nem indokolhatja. Az állami beavatkozás szükségességét a törvény indokolása arra alapítja, hogy a pénzügyi közvetítő szektor stabilitása és a pénzügyi szektorba vetett közbizalom helyreállítása közérdek. A közbizalom azon alapszik, hogy a befektetők a tőkejuttatást értékpapír ellenében bocsátják rendelkezésre, az értékpapír befektetések biztonságát az értékpapírok kibocsátására és forgalmazására vonatkozó szigorú jogi szabályozás és az állami tőkepiaci felügyelet szavatolja. Ehhez képest az értékpapír-befektetés konkrét formája - vagyis az, hogy a pénzt hitelviszony vagy tagsági viszony keretében ruházzák át a kibocsátóra - minden esetben a befektetők egyéni befektetési céljának és kockázatvállalási hajlandóságának függvénye, az e körben meghozott döntéseikért az egyéneknek maguknak kell vállalniuk a felelősséget. Az állami szabályozás csak addig terjedhet, hogy pénzügyi közvetítő szektor stabil működése biztosított legyen, ekként a gazdasági élet szereplői a saját döntéseik meghozatalánál a befektetési szolgáltatókra nyugodtan támaszkodhassanak, igénybevételekük többletkockázatot ne eredményezzen.

A befektetői döntések megalapozottságát a jogi szabályozás azzal segíti elő, hogy az értékpapírok csak meghatározott formában és tartalommal bocsáthatók ki (tipizálás), továbbá az értékpapírok kibocsátói számára kötelezően előírja, hogy az értékpapírról általános, a felügyelet által engedélyezett tájékoztatót kell készíteni, ezen túlmenően az értékpapír forgalmazójának az ügyfeleket egyedileg minősíteni kell, majd őket a minősítéstől és a kínált pénzügyi terméktől függő, meghatározott tartalmú és részletességű tájékoztatással kell ellátni.

A Tpt. e körben a következőkről rendelkezik:

„Tpt. 21. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, értékpapír nyilvános forgalomba hozatala, illetve szabályozott piacra történő bevezetése vagy multilaterális kereskedési rendszerbe történő regisztrációja esetén a kibocsátó, az ajánlattevő, az értékpapír szabályozott piacra történő bevezetését vagy az értékpapír multilaterális kereskedési rendszerbe történő regisztrációját kezdeményező személy kibocsátási tájékoztatót (a továbbiakban: tájékoztató) és a Bizottság 809/2004/EK rendeletének 31. cikkében meghatározott hirdetményt (a továbbiakban: hirdetmény) köteles közzétenni.

Tpt. 26. § (1) A tájékoztatónak tartalmaznia kell minden, a kibocsátó, illetőleg az értékpapírban foglalt kötelezettség teljesítésére kezességet (garanciát) vállaló személy piaci, gazdasági, pénzügyi, jogi helyzetének és annak várható alakulásának, valamint az értékpapírhoz kapcsolódó jogoknak a befektető részéről történő megalapozott megítéléséhez szükséges adatot.

(2) A tájékoztatóban, illetőleg az arról és az értékpapírról közzétett hirdetményben közölt adatnak, adatcsoporthoz tartozóknak, állításnak, elemzésnek a valóságnak megfelelőnek, helytállónak, az (1) bekezdésben meghatározott cél elérésére alkalmasnak kell lennie.

(3) A tájékoztató és a hirdetmény félrevezető adatot, téves következtetés levonására alkalmas csoportosítást, elemzést nem tartalmazhat, és nem hallgathat el olyan tény, amely az (1) bekezdésben meghatározott cél elérését veszélyezteti.

(4) A tájékoztató a regisztrációs okmányból, az értékpapírjegyzékből és az összefoglalóból áll. A regisztrációs okmány tartalmazza a kibocsátóra vonatkozó információkat. A tájékoztató egyetlen összevont dokumentumként is elkészíthető (összevont tájékoztató).

Tpt. 31. § (1) A tájékoztató a közzététel Felügyelet általi engedélyezését követő tizenkét hónapig érvényes. Az értékpapírt - a 32. §-ban foglaltak figyelembevételével - legkésőbb a tájékoztató érvényességének időszaka alatt lehet nyilvánosan forgalomba hozni vagy szabályozott piacra bevezetni, illetve multilaterális

kereskedési rendszerbe regisztrálni. A tájékoztató érvényességének időszaka alatt az értékpapír forgalmazásához nem szükséges újabb tájékoztató készítése, feltéve, hogy a tájékoztató kiegészítésére a 32. §-ban foglaltak szerint sor kerül, és a tájékoztató használatához a tájékoztatót készítő személy írásban hozzájárult.”

Nem világos, miért lenne rendkívüli az, hogy a kibocsátó (tipikusan a [REDACTED] rt egy tagja) tőkéhez kívánta juttatni kapcsolt vállalkozásait, a kötvénynek definíció szerint ez a célja. Az, hogy a forrást egy vagy több kapcsolt vállalkozás számára kívánta ily módon biztosítani, nem tekinthető rendkívüli eseménynek, joggal feltételezhető az is, hogy egy anyacég életben kívánja tartani a leányvállalatát. A [REDACTED] en kifejtésre került, hogy milyen tulajdonlasi szerkezet áll fenn az egyes cégek között.

A [REDACTED] ny esetén nem beszélhetünk arról, hogy annak valaki fel nem róható módon, megtévesztő tájékoztatás hatására vált volna áldozatává. A kötvényt kibocsátó cég beszámolója ingyenesen, elektronikus úton mindenki számára hozzáférhető az e-beszamolo.gov.hu portálon, valamint a kibocsátási program alaptájékoztatója is első oldalán tartalmazza a figyelmeztetést, hogy a kibocsátó hiteltartozásai meghaladják saját tőkéjét. Bármely befektető részéről elvárható magatartás, hogy megnézi, kinek adja oda a pénzét. A [REDACTED] ny e tekintetben nem árult zsákbanmacskát: a cégcsoport tevékenységét hitelezi, a szerződő Kft-nek nincs saját vagyona, ahogy az is fel volt tüntetve rajta, hogy nem vonatkozik rá a BEVA/OBA. A kibocsátási program alaptájékoztatója a fedlapon, a termékspecifikus tájékoztató az első oldalán (piros háttérrel kiemelve) hívja fel a figyelmet a szokásostól eltérő kockázatra is.

Jelezni kell, hogy a kötelező tájékoztatásra tekintettel alapvetően eltérő az 1.§ (1) bekezdésében és az 1.§ (2) bekezdésében írt esetkör, hiszen az a befektető, aki eredetileg megvenni szándékozott értékpapírja helyett kapott „saját” kötvényt, valóban nem számolhatott a kötvény kibocsátói kockázataival, így a törvény hatálya alá sorolt befektetői kör sem képez homogén szabályozási csoportot.

Amennyiben valaki bármilyen téves feltevés hatására vásárolt [REDACTED] yt, azért kizárólag saját magát teheti felelőssé. A kötvény MIFID tájékoztatója (4. sz. melléklet) az első oldal második bekezdésében arra is felhívja a figyelmet, hogy „az ügyfélnek kötelezettsége bármely szerződés megkötése előtt, illetve megbízás adása előtt az adott szerződés, illetve megbízás tárgyát képező pénzügyi eszköz és ügylet közgazdasági és jogi tartalmáról – így különösen hozamáról, hozamszámításának módjáról, hozamalakulásának alapvető összefüggéseiről, az adott pénzügyi eszközre, illetve ügyletre vonatkozó elszámolási szabályokról – és a kockázataról magának is tájékozódnia.”

A kibocsátói kockázatok tekintetében való tévedéshez tehát mindenképpen szükség volt az ügyfelek nem kellően körültekintő eljárására is, önmagában a kötvény forgalmazója a valósággal ellentétes látszatot kialakítani nem tudta volna.

Összegezve megállapítható, hogy a kötvénnyel ténylegesen rendelkező [REDACTED] kártalanítása egyáltalán nem támasztható alá szakmailag, ellentétben a virtuális kötvénytulajdonosokkal.

Utóbbiak azonban nem az előbbiekkal tartoznak homológ csoportba, hanem a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] károsultjaival, ugyanis mindannyian rendszerszintű csalás áldozataivá lettek, melyet a jogszabályalkotó sem vitat a törvényben hivatkozott szigorításokra, intézkedésekre való tekintettel, ahogy elvitathatatlan a pénzügyi felügyelet mulasztása is. Ezen túlmenően ügyük egyezik időben, jellegben, az ügyfélkör és a kár nagyságrendjében. Szintén egyeznek a tekintetben, hogy egyesével nehézkes követelésük érvényesítése és Ptk-n alapuló szerződés köti őket össze a szolgáltatóval.

Egyeznek abban is, hogy az általuk vásárolt pénzügyi instrumentum a tőkepiaci likviditást biztosítja, hisz azok egymás elengedhetetlen kiegészítői, nem helyettesítői. Egyeznek abban is, hogy nem vagy csak részben fellelhető pénzügyi instrumentumokról van szó. Ennek a magyarázata az, hogy egyfelől a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] t. esetén is volt példa fiktív forgalmazásra, másfelől joggal feltételezhető, hogy az ügyfelekkel közvetlen kapcsolatban nem álló [REDACTED] [REDACTED] l s a [REDACTED] g [REDACTED] nél a teljes likvid ügyfélvagyon odaveszett a svájci frankos árfolyamkilengés alatt (2015. január). Ha ugyanis meglenne a közös számlán elhelyezett fedezeti összeg, úgy már mind a két pénzintézet átadta volna az értékpapírokat a felszámolóbiztos részére. Ha a peres eljárás során ráadásul a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] g [REDACTED] nek adnak igazat, úgy elképzelhető, hogy az

értékpapírok egy részét kényszerlikvidálják, így további ügyfélvagyon "veszik el". A végeredmény tekintetében tehát nem bír jelentőséggel az, hogy egy ügyfél nem kapott [REDACTED]t a pénzéért vagy azért tűnt el a befektetett pénzösszege, mert azt más által elszenvedett veszteség fedezeteként elvonták. Mind a két esetben jelentős anyagi és erkölcsi kárról, bizalomvesztésről beszélhetünk.

2.6. Az ügyfelek megtévesztése, tévedésben tartása nem azon tények, kockázatok tekintetében volt lehetséges, amelyekről az ügyfeleknek is meg kellett megbizonyosodnia, hanem csak azok a körülmények sorolhatók ebbe a körbe, amelyekre a befektetőknek érdemi rálátásuk nem lehetett, és amelyeknek ellenőrzése tipikusan az állami pénzügyi felügyelet feladatát képezik. A pénzügyi közvetítő szektor stabil működésébe vetett közbizalom fennállásának másik alapvető feltétele ugyanis, hogy a befektetők a befektetési szolgáltatóknál elhelyezett értékpapírjaikat, pénzüket biztonságban tudhassák, megalapozottan bízhassanak abban, hogy az értékpapírjukhoz vagy annak mindenkorai pénzbeli ellenértékéhez utóbb hozzájutnak. Ennek fő garanciája a névre szóló, elkülönítetten vezetett értékpapírszámla, illetve ügyfélszámla.

A pénzügyi felügyelet a pénzügyi közvetítő szektor szereplőinek folymatos ellenőrzésével biztosítja, hogy az alapvető garanciális szabályok érvényesüljenek, ebből következik, hogy egyaránt a felügyeleti tevékenység elégtelensége körében kell értékelni azt is, hogy hosszabb ideig nem került feltárásra pl., hogy a [REDACTED]-csoport a jóváhagyottnál nagyobb mennyiségű kötvényt adhatott el, valamint azt is, hogy a [REDACTED] n [REDACTED] az egyénileg vezetendő ügyfélszámlákra vonatkozó előírás ellenére „egy csomagban” fedezetként adhatta a [REDACTED] [REDACTED] részére az ügyfelei értékpapírjait és számlapénzét. Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a pénzügyi felügyelet mulasztásából eredő károkért az állam a mulasztás felróhatósága alapján köteles válogatás nélkül, valamennyi károsult befektetővel szembeni helytállására, nem pedig „ex gratia” intézkedésről van szó.

2.7. Összegzés: A 2015. évi CCXIV. törvény 1. § (1)-(2) bekezdése szerinti feltételrendszer a pozitív diszkriminációra jogosult befektetői kör kiválasztására alkalmatlan, az állami beavatkozás deklarált célját nem szolgálja, hanem azzal ellentétes. A törvény indokolásának bevezető része a pozitív diszkrimináció indokául az alábbiakat hozza fel:

„A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvényben (a továbbiakban: Tpt.) és a könyvvizsgálókról szóló törvényben megerősítésre kerültek a könyvvizsgálókra vonatkozó előírások, ezen túl a Tpt.-ben 2016. január 1-jétől az értékpapír számlavezetőnek az értékpapírszámláról és az ügyfélszámláról elektronikus úton is tájékoztatást kell adnia, valamint az MNB ellenőrzés keretében az értékpapírszámla-egyenlegek összesített egyenlegét összeveti a központi értéktár adataival. A Tpt. alapján 2016. január 1-jétől a Befektető-védelmi Alap (BEVA) százezer euróig fizet kártalanítást. A törvényt módosítás eredményeként maga a Tpt. rögzíti, hogy fiktív kötvény forgalmazása esetén is jár kártalanítás az ügyfélnek.

A fenti jogalkotással a jövőre nézve biztosítható a tőkepiac nagyobb átláthatósága, a visszaélések visszaszorítása, a szektor megfelelő működésének hatékonyabb ellenőrzése.

A jövőbeli intézkedések azonban nem tudják orvosolni a tőkepiaci szektorban tapasztalt múltbeli visszaélések eredményeként korábban keletkezett károkat, ezen felül nehezen állítható vissza a tőkepiaci szektor vonatkozásában fennálló korábbi bizalom, ezért a visszaéléseket kezelő, a múltat lezáró, igazságot szolgáltató jogalkotásra van szükség.

....

Az államnak tehát ügyelnie kell a stabil pénzügyi rendszer biztosítására, ehhez pedig hozzátartozik az is, hogy az ügyfelek bízzanak a pénzügyi szektor megfelelő működésében, betéteik és befektetéseik biztonságában. Az állam ezt a bizalmat bizonyos esetekben utólag, egyedi intézkedések alkalmazásával biztosíthatja.

A jelenlegi csoportképző ismérvek az „igazságot szolgáltató jogalkotás” követelményének nem felelnek meg, mert elsősorban azokat a [REDACTED]kat részesítik előnyben, akik nem jártak el az elvárható körülményekkel a kötvény megvásárlása során, csak kisebb részben terjednek ki olyan személyekre, akiket nem terhel felelősség a saját káruk bekövetkeztében. Indokolatlan az érintett pénzügyi instrumentumok leszűkítése a kibocsátó kapcsolt vállalkozásának kötvényére azon okból is, hogy a pénzügyi termék jellege és

kibocsátásának körülményei kapcsán igazolhatóan nem valós az az állítás, amellyel a jogalkotó a beavatkozását indokolta, azaz sem a kapcsolt vállalkozás kötvényének forgalmazása, sem a forgalmazó szabályozott piaci jelenléte nem volt önmagában megtévesztő vagy jogellenes.

Ugyanakkor megalapozott lehet a kártalanítás a pénzügyi stabilitás szempontjából, csak hogy azt szakmailag alátámasztható módon nem lehet **összeghatárban vagy a pénzügyi eszközre (kötvény) vonatkozólag differenciálni**, korlátozni. Szintén megalapozott a kártalanítás az elégtelen pénzügyi felügyeleti tevékenységből fakadóan, az azonban a hasonló jelleg, időbeniség és a mulasztás súlyossága okán szintén nem korlátozható kizárólag a [REDACTED]ra. A közös csoportképző ismérv az állami beavatkozásra jogosultak körének meghatározásánál csak az lehet, hogy az értékpapír-jellegben az értékpapírok kibocsátását, forgalmazását ellenőrző pénzügyi felügyeletben való bizalom folytán ért kár ezen személyeket, a pénzügyi közvetítő rendszer ezen ágazatába vetett közbizalommal való visszaélésre pedig az állami pénzügyi felügyelet nem megfelelő működése nyújtott lehetőséget a befektetési szolgáltatóknak.

A fent kifejtettek alapján indítványozom, hogy a T. Alkotmánybíróság, mint az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével ellentétben álló jogszabályhelyet, a 2015. évi CCXIV. törvény 1. § (1)-(2) bekezdéseit semmisítse meg.

Az Alaptörvénnyel ellentétes, támadott jogszabályhely 2016. január 1. napjával lépett hatályba, így az alkotmányjogi panaszom határidőn belül terjesztem elő.

Mellékletek:

1. Jogi képviselő meghatalmazása
2. [REDACTED] l [REDACTED] t [REDACTED] t [REDACTED] ó
[REDACTED] ny [REDACTED] ó
[REDACTED] ny [REDACTED] s [REDACTED] ó
5. nyilatkozat személyes adatok kezeléséről

Békéscsaba, 2016. június 13.

Tisztelettel:

